درس ۱۸ مطالعات اجتماعی پایه پنجم:
ایرانیان مسلمان حکومت تشکیل می‌دهند

همراه با علی و زهرا در سفر به تاریخ!

طراحی شده توسط
وب‌سایت دیجی معلم
(Digimoallem.ir)

یادآوری: چرا ایرانیان مسلمان شدند؟

بچه‌ها یادتونه سال قبل خوندیم که ایرانی‌ها با شنیدن پیام‌های زیبای اسلام، به تدریج مسلمان شدن تا یک دوره جدید و روشن در تاریخ ایران شروع بشه؟

پیام‌های زیبای دین اسلام، برابری و عدالت

ظلم و ستم پادشاهان ساسانی و نارضایتی مردم

Digimoallem.ir

بنی‌امیه: خلیفه‌هایی که عدالت را فراموش کردند!

بنی‌امیه به جای اسلام، به فکر نژادپرستی و ظلم بودند. به همین دلیل مردم ایران خیلی زود از آن‌ها عصبانی شدند!

رعایت نکردن قوانین و عدالت اسلامی

نژادپرستی! (می‌گفتند نژاد عرب بر بقیه نژادها برتری دارد)

آزار و شهادت امامان شیعه

Digimoallem.ir

قیام سیاه‌جامگان و وعده‌های دروغین بنی‌عباس

تبلیغات بنی‌عباس ← شعار مبارزه با ظلم و انتقام و انتقام خون امام حسین (ع)

اتحاد با ایرانیان ← ابومسلم خراسانی فرماندهی گروه ناراضیان را بر عهده گرفت

شکست بنی‌امیه ← سیاه‌جامگان (پیروان ابومسلم) در چند جنگ پیروز شدند و بنی‌عباس به حکومت رسیدند.

Digimoallem.ir

تکرار تاریخ: بنی‌عباس هم ستمگر شدند!

بی‌توجهی به دستورات اسلام و آغاز ستمگری

مرکز اصلی حکومت: بغداد (عراق)

خلفای عباسی امام موسی کاظم (ع) و امام محمد تقی (ع) را (ع) را در شهر کاظمین به شهادت رساندند.

Digimoallem.ir

زنگ تفریح و مسابقه! (فعالیت ۱)

چرا ایرانیان بنی‌عباس را به قدرت رساندند؟ و چرا بعداً از آن‌ها ناراضی شدند؟

- **دلیل حمایت:** چون بنی‌عباس قول دادند با ظلم مبارزه کنند و انتقام خون امام حسین (ع) را بگیرند.
- **دلیل نارضایتی:** چون بنی‌عباس هم مثل بنی‌امیه ستمگر شدند و امامان شیعه را اذیت کردند.

ما این جواب‌های دقیق رو توی آموزش‌های سایت دیجی معلم یاد گرفتیم!

Digimoallem.ir

خلیفه‌های بی‌تجربه و وزیران کاردان ایرانی

Digimoallem.ir

طلوع دوباره:
ایرانیان حکومت‌های مستقل تشکیل می‌دهند!

این حکومت‌ها در بخش‌های مختلف ایران تشکیل شدند، اما
اما هنوز جزئی از قلمرو عباسیان به شمار می‌رفتند.

Digimoallem.ir

نقشه قدرت: هر خانواده در کجا حکومت می‌کرد؟

۱
طاهریان:
نیشابور (خراسان)

۲
صفاریان:
زرنج و سیستان

۳
سامانیان:
بخارا (ماوراءالنهر)

۴
آل بویه:
شیراز و ری
(تا بغداد!)

۵
علویان:
طبرستان
(حاشیه دریای خزر)

Digimoallem.ir

رابطه با خلیفه عباسی: دوستانه یا دشمنانه؟

آل بویه دشمن سرسخت خلیفه عباسی بودند.

قدرت‌نمایی آل بویه!

یکی از فرمانروایان آل بویه توانست بغداد را فتح کند و خلیفه عباسی را به زندان بیندازد!

بعضی از حکومت‌های ایرانی با خلفای عباسی دوست ماندند.

علویان و آل بویه پیرو مذهب شیعه بودند.

Digimoallem.ir

شکوفایی زبان مادری و هنر ایرانی

رودکی: پدر شعر فارسی
(شاعر معروف دوره سامانیان)

حکومت‌هایی مثل سامانیان و صفاریان به زبان شیرین فارسی اهمیت زیادی می‌دادند و دانشمندان را تشویق می‌کردند.

Digimoallem.ir

سازندگان و آبادگران ایران

ساخت بند امیر در استان فارس به دستور عضدالدوله
(از فرمانروایان آل بویه) برای پیشرفت کشاورزی.

- فرمانروایان طاهریان و آل بویه علاقه زیادی به عمران و آبادی داشتند.
- حمایت همه‌جانبه از کشاورزان برای تولید غذای بیشتر.

Digimoallem.ir

دوران طلایی علم، پزشکی و گسترش مذهب شیعه

۱ **تأسیس بیمارستان بزرگ:** فرمانروایان آل بویه در بغداد بیمارستان و مرکز آموزش طب ساختند.

۲ **ابوعلی سینا:** دانشمند و پزشک بزرگ ایرانی که وزیر یکی از شاهزادگان آل بویه بود.

۳ **مراکز علمی شیعه:** در زمان حکومت آل بویه، مراکز علمی و مذهبی شیعیان گسترش و رشد فراوانی یافت.

Digimoallem.ir

زنگ تفریح دوم: هوش ابوعلی سینا! (فعالیت ۲ و ۳)

داستان شاهزاده‌ای که فکر می‌کرد گاو شده است! هیچ پزشکی نتوانست او را درمان کند، اما بوعلی سینا با هوش روانشناسی خود به عنوان یک قصاب وارد شد و دستور داد. به او غذا بدهند.
شاهزاده غذا خورد و کاملاً درمان شد!

Digimoallem.ir

کارنامه تاریخی: نتیجه‌گیری نهایی سفر ما

	عدالت اسلامی	رفتار با ایرانیان	حمایت از علم و هنر
بنی‌امیه	❌ ضعیف	❌ نژادپرست	❌ ضعیف
بنی‌عباس	❌ ضعیف	🟡 استفاده ابزاری	🟡 متوسط
حکومت‌های ایرانی	✔ عالی	✔ عالی	⭐ دوران طلایی!

امیدواریم از این سفر تاریخی لذت برده باشید!
برای آموزش‌های بی‌نظیر بیشتر، حتماً به سایت دیجی معلم (Digimoallem.ir) سر بزنید!

طراحی شده توسط وب‌سایت دیجی معلم